

BİRLEŞİK KRALLIK RAPORU

Uludağ İhracatçı Birlikleri
Genel Sekreterliği
Ar-Ge Şubesi

Ekim 2024

İÇİNDEKİLER

ÜLKE PROFİLİ	1
Başlıca Sosyal Göstergeler	1
Coğrafi Konum.....	1
Siyasi ve İdari Yapı	2
Nüfus ve İstihdam	3
Doğal Kaynaklar	4
GENEL EKONOMİK DURUM	6
Temel Ekonomik Göstergeler	6
Pazar Fırsatları ve Tüketim	8
Bölgesel Eğilimler.....	9
DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	10
Dış Ticaret	10
Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İhracatı (1000 \$).....	10
Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 \$).....	11
Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İthalatı (1000 \$).....	12
Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$).....	13
TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	14
Türkiye – Birleşik Krallık Dış Ticareti	15
Yatırım İlişkileri.....	15
Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 \$).....	16
Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 \$).....	17
BİRLEŞİK KRALLIK MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI	18
Dış Ticaret	18
Başlıca MSM İhracatı Yapılan Üneler (1000 \$)	19
Başlıca İhracatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$).....	20
Başlıca MSM İthalatı Yapılan Üneler (1000 \$)	21
Başlıca İthalatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$).....	22
Türkiye'nin Birleşik Krallık'a MSM İhracatı (\$)	23
PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	24
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	24
Dağıtım Kanalları	25
Tüketici Tercihleri.....	25
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler.....	27
Kamu İhaleleri.....	27

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	28
İş Kültürü.....	28
Para Kullanımı.....	28
Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması.....	29
Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri	29
Yerel Saat	29
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALAR.....	29
Dış Ticaret Mevzuatı.....	29
İthalat Rejimi.....	30
İhracat Rejimi.....	31
Gümrük Vergileri ve Diğer Vergiler	31
Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar.....	32
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme	33
Teknik Engeller	34
ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	35
Şirket Türleri	35
Şirket Kurma Prosedürü	36
Sigorta	37
Bankacılık Mevzuatı	38
Vizeler	38
KAYNAKÇA	41

ÜLKE PROFİLİ

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Nüfus	68,43 milyon (2024, IMF tahmini)
Dil	İngilizce (resmi dil); ayrıca bölgesel olarak İrlandaca, Galce ve İskoçça'nın çeşitli lehçeleri ile Kernevek dili
Yzlm	244.100 km ²
Başkent	Londra
Başlıca Şehirleri	Birmingham, Leeds, Glasgow, Sheffield
Yönetim Şekli	Meşrutî Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral III. Charles
Para Birimi	Pound (Sterling) (GBP)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, NATO, AK, AGİT'in de aralarında bulunduğu birçok uluslararası kuruluşa üyedir. Avrupa Birliği üyeliğinden 31 Ocak 2020 tarihinde çıkmıştır.

Coğrafi Konum

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km²'lik bir yzlmne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık %71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırlardan, %10'luk kısmı ormanlık alanlardan %19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanlığı, 6 Şubat 1952 tarihinden beri tahtta bulunan Kraliçe II. Elizabeth'in 8 Eylül 2022 tarihinde gerçekleşen vefatının ardından Kral III. Charles'a geçmiştir. Kral, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakan, Keir Starmer'dır.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan “The Good Friday Agreement” adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda’da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020’de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından, Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasındaki yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB’den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Ülkede en son genel seçim planlanandan erken olarak 4 Temmuz 2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Seçimi 14 yıllık muhafazakar hükümetin ardından Keir Starmer liderliğindeki İşçi Partisi kazanmış, parlamentoda 174 koltuk ile çoğunluğu elde etmiştir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre 2024 yılında 68,43 milyon kişilik nüfusu ile dünyada 21. sırada yer alan İngiltere’nin, 2029 yılında 69,67 milyon nüfusa sahip olacağı tahmin edilmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics-ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan 8 Ekim 2024 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2023 yılı ortası itibarı ile 68.265.209’dur. Ülke nüfusu 2022 yılının aynı dönemine göre %1 artış kaydetmiştir.

Ülkede yaş ortalaması 2011 yılında 39,6 iken 2022’de 40,7’ye yükselmiştir. Nüfus yoğunluğu (kilometrekareye düşen kişi sayısı) Birleşik Krallık genelinde 279’dur. Nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu ülke, 438 ile İngiltere’dir. İngiltere’yi 151 ile Galler, 141 ile kuzey İrlanda, 70 ile İskoçya takip etmektedir.

2023 yılı ortası itibarı ile İngiltere 57,7 milyon, Galler 3,16 milyon, Kuzey İrlanda 1,92 milyon, İskoçya 5,49 milyon nüfusa ulaşmıştır.

Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %85'i kentlerde yaşamaktadır. Nüfusun en yoğun olarak bulunduğu bölge kilometrekareye düşen 5.640 kişi ile Londra ve çevresidir.

ONS-Uluslararası İstatistik Ofisi (<https://www.ons.gov.uk/>) verilerine göre ülkede işsizlik, Haziran-Ağustos 2024 dönemi itibarı ile tahmini olarak %4'tür.

IMF'ye göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %4,3 olacağı ve ülkenin işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 68. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

Doğal Kaynaklar

Ilımlı bir deniz iklimine sahip olan Birleşik Krallık'ta, Kuzey İskoçya'nın dağlık alanları, Galler ve İngiltere'nin bazı kuzey bölgeleri dışında kalan tüm bölge toprakları, tarım ve hayvancılık için elverişlidir. Bununla beraber, Doğu Anglia haricindeki arazilerin engebeli olması, büyük ölçekli geniş tarımsal üretime izin vermemektedir. Geçtiğimiz yüzyıllar içinde ülkede tarımsal üretim yaygınlaştıkça, yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanlık araziler giderek azalmıştır.

Birleşik Krallık, zengin petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları ile AB içinde en fazla enerji kaynağına sahip ülke konumundadır. Ancak üretim, 1990'lardan itibaren giderek azalmış olup, yerel talebi karşılayamamaktadır. Ülke giderek artan oranda ithalata bağımlı hale geldiği için yükselen küresel enerji fiyatları ekonomi için risk oluşturmaktadır. 1980'li yıllar boyunca enerji bakımından kendi kendine yeterli olan ülke günümüzde net enerji ithalatçısı haline gelmiştir. Ülkenin diğer mineral kaynakları ise son derece sınırlıdır.

EIA verilerine göre 2021 yılında 3 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip İngiltere, 89 ülke arasında 31. sıradadır. 2022 yılında 876 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında %1 pay ile 20. sıradadır. 2021 yılında 6 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Birleşik Krallık, 92 ülke arasında 41. sıradadır. 2021 yılında 1 trilyon feet küplük doğal gaz üretimi ile 97 ülke arasında % 1 pay ile 22. sıradadır.

Ülkede enerji ve temel kimyasalların üretimi için kullanılan doğal kaynaklar, kömür, petrol ve doğal gazdır. 18. yüzyıldan bu yana tam kapasitede üretim yapılmasına rağmen ülkede halen çok zengin kömür rezervleri bulunmaktadır.

Ülkede üretilen elektriğin üçte ikisi kömür ve doğal gazdan sağlanmaktadır. Bununla beraber, İngiltere'de yenilenebilir enerji kullanımını konusuna giderek artan bir önem verilmekte olup,

hükümet, yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji oranını artırma yönünde politikalar geliştirmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artan enerji talebini karşılaması henüz mümkün görünmemekle birlikte kullanım oranı giderek artmaktadır. Özellikle rüzgar enerjisi kapasitesi hızla artmıştır. İngiltere dünya kıyı rüzgar enerjisi kapasitesi açısından birinci sırada yer almaktadır. ONS'nin 5 Haziran 2024 tarihli verilerine göre yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji 2022 yılında ülkenin toplam enerji kullanımını içinde %13,9 paya sahip olmuştur. Ülkenin net sera gazı emisyonu 2023 yılında 384 milyon ton karbondioksit eşdeğerine gerilemiştir. Bu rakam, ülkede sera gazı emisyonunda 1990 yılına göre %52 gerileme olduğu anlamına gelmektedir. Ülke, 2050 yılı itibarı ile net sera gazı emisyonunu sıfırlamayı hedeflemektedir.

ONS verilerine göre Birleşik Krallık'ta 2022 yılında çevre koruma harcamaları önceki yıla göre %10 artışla 2,2 milyar sterlin olmuştur.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	3.125	3.382	3.588	3.730	3.873	4.024	4.190	4.372
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar%)	4,8	0,3	1,1	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	46.103	49.648	52.423	54.280	56.144	58.125	60.332	62.753
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,1	7,3	2,6	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,1	-2,0	-2,8	-2,8	-2,8	-2,6	-2,6	-2,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,9	4,0	4,3	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0
Nüfus (milyon)	67,79	68,12	68,43	68,72	68,99	69,22	69,45	69,67
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	99,6	100,0	101,8	103,8	104,9	106,1	107,3	108,3

Kaynak: IMF-Ekim 2024

*: Tahmin

Birleşik Krallık 2024 yılında yaklaşık 3,6 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'sı ile dünyanın 6. büyük ekonomisidir. Ülke, 2024 yılında 52.423 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 22. sırada yer almaktadır.

Hizmetler, ülke GSYİH'sının %80'den fazlasını ve toplam ihracatın %40'tan fazlasını oluşturmaktadır. AB ortak pazarı ve gümrük birliğinden çıkmasına rağmen İngiltere'nin ticaret ve yatırımlarının odağı AB olmaya devam edecektir.

Birleşik Krallık İstatistik Kurumu-ONS verilerine göre 2024 yılı Eylül ayı itibarı ile yıllık tüketici fiyatları enflasyonu %2,6'dır. 2024 yılı Eylül ayı enflasyonu, %3,1 olan Ağustos ayı yıllık tüketici enflasyonuna göre düşüş kaydetmiştir. ONS, enflasyonun beklentilerin üstünde bir düşüş gösterdiğini, bunun temel sebebinin akaryakıt fiyatlarında gerçekleşen geçen senenin aynı dönemine kıyasla %10,4 oranındaki düşüş olduğunu açıklamıştır. Hizmet sektörü fiyat artışları enflasyonda yukarı yönlü baskı yaratmaktadır.

IMF verilerine göre 2024 yılında %2,6 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının, 2025 yılında %2,1 olacağı tahmin edilmektedir.

Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin bir süre devam etmesi de ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır.

Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir. Sterlin, Brexit referandumu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır.

2024 yılında %101,8 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2025 yılında %103,8 olması beklenmektedir.

Covid-19 pandemisinin ülke ekonomisine derin etkileri olmuştur. Salgının ülkeyi etkilemesi ile birlikte ülke, son 11 yıldaki ilk ekonomik resesyonu yaşamıştır. 2020 yılı Şubat ve Nisan ayları arasında GSYİH %24 daralmıştır. Kısıtlamaların kaldırılması ile ekonomi yeniden canlanmıştır. 2020 yılı sonbaharında vaka sayılarında gözlenen artış beraberinde kısıtlamaların yeniden getirilmesi ekonomik faaliyetleri de olumsuz etkilemiş ve Kasım ayında ekonomi tekrar küçülmüştür. Sonuç olarak, 2020 yılında ekonomi %9,3 küçülmüştür. Bu oran ülke ekonomisinde son 300 yılda görülen en büyük küçülmüştür. 2021 yılında GSYİH baz etkisi ile

%7,6 büyümüştür. Bu oran, İngiltere Merkez Bankası (Bank of England-[Home](#) / [Bank of England](#)) tahminlerine göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana gözlenen en büyük yıllık GSYİH artışıdır. Artan enflasyon, tedarik zincirindeki bozulma, emtia fiyatlarındaki artışlar, Brexit sonrası ticaret sürtüşmeleri ve iç vergi artışları 2022'de büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Enflasyondaki artış büyümeyi olumsuz etkileyen en önemli faktördür. Enflasyon artışı harcanabilir geliri aşındırmış ve özel tüketimin azalmasına neden olmuştur. Brexit'ten sonra yeni ticaret engellerinin getirilmesi arz şoklarını daha da artırmış, batı Avrupa'yı etkilemiş ve netice olarak Birleşik Krallık'ı ticaretle ilgili aksamalara karşı savunmasız hale getirmiştir.

IMF verilerine göre 2023 yılında sabit fiyatlara göre %0,3 oranında artan GSYİH'nın, 2024 yılında %1,1 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. ONS verilerine göre 2024 yılı Nisan-Haziran dönemi itibarı ile GSYİH artış hızı %0,5'tir.

Yeşil enerji, konut ve altyapı inşaatı alanlarında yeni yatırımlarda hükümetin destekleyici politika ve uygulamaları paralelinde artış beklenmektedir.

Harcanabilir gelir, enerji ve gıda gibi temel ihtiyaç maddelerinin hala yüksek fiyatlı seyretmesi ve yüksek mortgage maliyetleri nedeniyle kısıtlanmaya devam etmektedir. Ancak, gerileyen enflasyon ve düşen faiz oranları hanehalkı harcamalarını destekleyici etki yapacaktır.

Birleşik Krallık, 2022 yılında 14 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım akışı ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 25. sıradadır. 2022 yılında 2,7 trilyon dolarlık toplam doğrudan yabancı sermaye stoku ile dünyada 3. sıradadır.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 18. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise dünyada 176 ülke arasında 28. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. 2020 yılı verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. sıradadır.

Pazar Fırsatları ve Tüketim

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 3,6 trilyon dolarlık GSYİH'sı ve 50.000 dolar üzerindeki kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlenme, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK'da da perakende sektörü çevrimiçi alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen çevrimiçi harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre, perakende satışlar Covid-19 pandemisinden ciddi ölçüde etkilenmiştir. Perakende satış hacmi, 2024 yılı Nisan ayı itibarı ile 2020 yılı Şubat ayına göre %3,8 daha düşüktür. 2023 yılının aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, 2024 yılı Nisan ayı itibarı ile perakende satışlar miktar bazında %2,7 azalmıştır. Otomotiv yakıtları dışarıda bırakıldığında ise perakende satış hacmi 2024 yılı Nisan ayında %2 azalmıştır.

Gıda dışı ürünlerin satış hacmi Nisan 2024'te %4,1 gerilemiştir. Bu, 2021 yılı Ocak ayından bu yana gözlenen en büyük gerilemedir. Gıda dışı ürünler içerisinde en büyük düşüşler giyim, spor ekipmanı, oyunlar ve oyuncaklar, mobilyaların perakende satışlarında gözlenmiştir.

Gıda sektöründeki perakende satışlarda üst üste üç ay düşüşler gözlenmiştir. Bunda artan yaşam maliyetleri nedeni ile süpermarket satışlarındaki gerileme rol oynamaktadır.

Web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı artmıştır. E-ticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 salgını sürecinde hemen hemen tüm sektörlerde çevrimiçi satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir.

Çevrimiçi yapılan harcamalar 2024 yılı Nisan ayı boyunca %1,2 ve son bir yılda %1,5 azalmıştır. Çevrimiçi satışların toplam satışlar içindeki payı Mart 2024'te %26,2 iken, Nisan 2024'te %26,5'e yükselmiştir.

Daha fazla bilgi için: [Retail sales, Great Britain - Office for National Statistics \(ons.gov.uk\)](https://ons.gov.uk)

Bölgesel Eğilimler

Londra ve İngiltere'nin güneydoğu bölgesi GSYİH'nın % 30'undan fazlasını oluşturmaktadır olup, BK'nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa'da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra'da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere'nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere'de kömür, çelik ve gemi inşa gibi ağır sanayi bulunmaktadır. Bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya'da ise hem gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Trademap verilerine göre, Birleşik Krallık, 2023 yılında dünyaya 520 milyar dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkenin 2023 yılında dünyadan ithalatı 792 milyar dolar olmuştur. 2023 yılında ülkenin ihracatı bir önceki yıla göre %2, ithalatı ise %3 azalmıştır. Ülke, dünya ihracatında %2,2 pay ile 13. sırada; dünya ithalatında ise %3,4 pay ile 4. sıradadır. Bazı istisnai haller dışında ülkenin dış ticareti sürekli açık vermektedir. 2023 yılında dış ticaret açığı önceki yıla göre %4,9 azalarak 272 milyar dolar olmuştur.

Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında Brexit sonrası dönemde tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin taraflar arasında yürütölen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. 1 Ocak 2021’de yürürlüğe giren anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Anlaşma ile çoğu malın gümrüksüz ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Dış Ticaret

1000 \$	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	468.322.416	402.566.008	468.502.713	530.481.545	519.684.227
İthalat	692.494.170	630.863.707	695.578.289	816.299.884	791.855.405
Hacim	1.160.816.586	1.033.429.715	1.164.081.002	1.346.781.429	1.311.541.655
Denge	-224.171.754	-228.297.699	-227.075.576	-285.818.339	-272.171.178

Kaynak: ITC Trademap

Birleşik Krallık’ın Ükelere Göre İhracatı (1000 \$)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
1.	ABD	59.301.922	63.818.198	71.175.488	13,7	11,5
2.	Almanya	40.504.608	41.328.252	39.913.550	7,7	-3,4
3.	Hollanda	35.158.654	43.262.220	37.182.828	7,2	-14,1
4.	İsviçre	39.662.290	35.117.482	35.503.755	6,8	1,1

5.	İrlanda	29.065.675	36.303.915	34.137.744	6,6	-6
6.	Çin	20.796.979	35.414.586	34.086.439	6,6	-3,8
7.	Fransa	25.723.029	30.448.626	29.346.456	5,6	-3,6
8.	Belçika	19.975.667	21.931.135	21.294.536	4,1	-2,9
9.	Hong Kong	9.834.567	23.649.208	16.158.713	3,1	-31,7
10.	Hindistan	5.943.380	9.843.196	12.558.451	2,4	27,6
11.	İtalya	11.992.376	11.378.488	12.116.031	2,3	6,5
12.	İspanya	11.068.204	11.916.460	11.709.038	2,3	-1,7
13.	BAE	7.849.602	12.394.422	9.175.205	1,8	-26
14.	Polonya	5.420.624	7.068.517	8.196.237	1,6	16
15.	Türkiye	6.254.363	7.919.088	8.041.480	1,5	1,5
TOPLAM		468.502.713	530.481.545	519.684.227	100	-2

Kaynak: ITC Trademap

Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	41.455.044	72.975.904	65.254.268	12,6	-10,6
2.	8703	Otomobiller	30.198.735	29.479.694	36.935.455	7,1	25,3
3.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	23.201.616	28.794.314	36.291.534	7	26
4.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	17.006.607	21.273.239	20.837.958	4	-2
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	19.063.487	20.815.633	19.197.927	3,7	-7,8
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.444.650	18.805.578	13.812.527	2,7	-26,6
7.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	7.675.511	9.362.366	8.505.985	1,6	-9,1

8.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	5.778.934	5.885.241	6.908.662	1,3	17,4
9.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4.174.866	6.136.718	6.755.979	1,3	10,1
10.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	13.616.610	9.467.982	6.424.423	1,2	-32,1
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	4.972.382	5.057.598	5.423.715	1	7,2
12.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	4.203.952	4.814.348	5.089.494	1	5,7
13.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	4.568.195	10.491.995	4.657.500	0,9	-55,6
14.	8408	Sıkıştırılmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	3.592.873	4.048.089	4.373.349	0,8	8
15.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	4.645.361	4.750.730	4.220.021	0,8	-11,2
Toplam İhracat			468.502.713	530.481.545	519.684.227	100	-2

Kaynak: ITC Trademap

Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İthalatı (1000 \$)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
1.	Çin	91.108.698	102.521.073	99.084.779	12,5	-3,4
2.	ABD	59.300.426	97.662.160	94.398.249	11,9	-3,3
3.	Almanya	75.142.388	71.185.155	74.413.970	9,4	4,5
4.	Fransa	30.701.106	34.876.193	40.477.835	5,1	16,1
5.	Norveç	35.813.367	53.228.357	32.290.843	4,1	-39,3
6.	İtalya	25.707.041	30.582.505	30.211.165	3,8	-1,2
7.	Hollanda	43.205.287	29.180.480	27.103.132	3,4	-7,1
8.	İspanya	19.959.110	23.461.750	26.121.400	3,3	11,3

9.	İrlanda	19.215.816	18.274.917	20.598.472	2,6	12,7
10.	Polonya	13.956.892	17.334.530	19.021.605	2,4	9,7
11.	Belçika	31.040.782	20.614.195	18.178.919	2,3	-11,8
12.	Türkiye	15.089.713	15.897.725	15.551.020	2	-2,2
13.	Japonya	9.588.355	13.255.128	14.832.163	1,9	11,9
14.	Hindistan	11.323.711	14.135.642	14.362.081	1,8	1,6
15.	Kazakistan	4.065.034	7.826.346	14.271.569	1,8	82,4
TOPLAM İTHALAT		695.578.289	816.299.884	791.855.405	100	-3

Kaynak: ITC Trademap

Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
1.	8703	Otomobiller	35.726.065	44.381.019	56.496.259	7,1	27,3
2.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	53.739.299	41.992.036	48.050.493	6,1	14,4
3.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	23.961.619	39.609.715	32.472.171	4,1	-18
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	13.362.391	29.937.248	27.262.849	3,4	-8,9
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	26.785.237	59.833.462	25.818.811	3,3	-56,8
6.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	14.820.038	21.946.966	25.733.493	3,2	17,3
7.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	17.448.711	16.820.886	21.956.335	2,8	30,5
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14.880.900	20.115.870	16.412.161	2,1	-18,4

9.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	16.178.261	13.825.567	15.262.638	1,9	10,4
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	11.824.597	11.486.049	13.221.460	1,7	15,1
11.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	8.934.069	9.416.184	11.168.256	1,4	18,6
12.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	10.245.148	10.394.540	9.267.475	1,2	-10,8
13.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	1.987.176	3.060.771	8.515.007	1,1	178,2
14.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4.385.317	5.792.739	6.388.910	0,8	10,3
15.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	4.146.484	5.704.233	5.804.978	0,7	1,8
TOPLAM İTHALAT			695.578.289	816.299.884	791.855.405	100	-3

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Geleneksel olarak ülkemizin çok önemli bir ticaret ortağı olan Birleşik Krallık, Türkiye'nin dış ticaretinde fazla verdiği ülkelerden biridir.

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ve AB ile bir serbest ticaret anlaşması akdetmesi neticesinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarı ile ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği, BK ile ilişkilerimizde geçerliliğini yitirmiştir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında 29 Aralık 2020 tarihinde bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1 Ocak 2021 tarihinde işlerlik kazanan BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması, Gümrük Birliği ile getirilen kazanımları korumuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini sıfırlamıştır. Temel tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Anlaşma ile ayrıca, aralarında çikolata, şekerleme, bisküvi, üzüm suları, gıda müstahzarları ile taze sebze ve meyvelerin de yer aldığı 90 civarında tarım ve işlenmiş tarım ürünüde, Birleşik Krallık'ın

değişen vergi yapısı uyarınca, AB ile mevcut düzenlemenin ötesine geçecek şekilde vergi muafiyeti elde edilmiştir. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır.

Türkiye – Birleşik Krallık Dış Ticareti

1000 \$	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	11.281.350	11.236.969	13.705.148	13.010.911	12.463.479
İthalat	5.638.293	5.582.391	5.558.182	5.903.944	6.523.049
Hacim	16.919.643	16.819.360	19.263.330	18.914.855	18.986.528
Denge	5.643.057	5.654.578	8.146.966	7.106.967	5.940.430

Kaynak: ITC Trademap

2022 yılı verilerine göre, Türkiye'nin Birleşik Krallık'a ihracatı 13 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatta ilk 3 sektör otomotiv (32,3 milyar dolar) , hazır giyim (2 milyar dolar) ve elektrik-elektronik (1,6 milyar dolar) sektörleridir.

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan ithalatı ise 2022 yılında 5,9 milyar dolardır. İthalatta da ilk sektör 1,7 milyar dolar olarak otomotiv sektörüdür. Çelik sektörü 1,2 milyar dolar ile ikinci, 957,5 milyon dolar ile kimyevi maddeler sektörü üçüncü olmuştur.

Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre 2022 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 193 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda, İngiltere 8 milyar dolar ve %4 pay ile 9. sıradadır.

Türkiye'ye yatırım yapan ve Türkiye'den mal tedarik eden önemli İngiliz firmaları bulunduğu gibi Birleşik Krallık'ta kendi dağıtım ve satış kanallarını, şubelerini açmış olan Türk firmaları da bulunmaktadır. TCMB verilerine göre Türk firmaları tarafından Birleşik Krallık'a gerçekleştirilen doğrudan yatırım stoku 2022 yılı itibarı ile 4 milyar dolardır. Türkiye'nin 51 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yurtdışı yatırım stokunda İngiltere, %9 pay ile 2. sıradadır.

Türkiye'deki İngiliz sermayesi altyapı, enerji, gıda ve turizm alanlarına yönelmektedir. Ayrıca, Türkiye üzerinden Rusya, Kafkasya ve Orta Asya Cumhuriyetlerine açılma ihtimali de, İngiliz yatırımcılar tarafından Türkiye'nin tercih edilmesinde önemli bir faktördür. Türkiye'de yatırım yapan önemli firmalar arasında Vodafone, HSBC ve Marks & Spencer bulunmaktadır.

Türk işadamlarının sermaye birikimi genel olarak İngiltere'nin kuzey bölgesinde yoğunlaşmıştır. Diğer taraftan, önde gelen Türk firmalarının İngiltere'de dağıtım ve satış odaklı temsilcilikleri ve Türk banka şubeleri bulunmaktadır.

Esas Holding, Opet International Ltd, Pladis Foods Limited (Yıldız Holding), Beko PLC, Simit Sarayı UK Ltd, Vestel UK Ltd, İş Bankası, Ziraat Bankası, Dome Capital, Azumi Ltd. (Doğuş Grubu-lüks restorancılık), Genus Ltd. (Tekstil-konfeksiyon), Vitra (UK) Ltd., Metal Yapı UK Ltd (Alüminyum dış cephe firması), Barsan Global Logistics Ltd, Korozo Uk Ltd (Ambalaj), Ant Yapı UK Ltd, Aster Tekstil, Getir (lojistik/e-ticaret) bunların önde gelenleridir.

Çok sayıda Türk firması İngiltere'de ofis, mağaza veya şube açmaya devam etmektedir. Ayrıca her yıl çok sayıda Türk firması İngiltere'de düzenlenen fuarlara katılım sağlamaktadır.

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1.618.167	1.512.878	1.309.423	10,5	-13,4
8703	Otomobiller	807.504	1.064.783	1.125.439	9	5,7
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	833.056	748.577	707.467	5,7	-5,5
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	381.963	363.593	449.921	3,6	23,7
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	22.209	164.644	321.785	2,6	95,4
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	296.849	255.608	281.407	2,3	10,1
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	379.247	207.876	276.749	2,2	33,1
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	328.562	340.069	249.429	2	-26,7
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	317.655	314.350	244.294	2	-22,3
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	311.464	279.453	216.717	1,7	-22,4

6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	262.964	244.815	213.327	1,7	-12,9
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	189.925	207.580	195.164	1,6	-6
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	197.703	163.380	184.425	1,5	12,9
7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	206.745	172.685	183.277	1,5	6,1
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	146.697	170.090	169.372	1,4	-0,4
Toplam İhracat		13.705.148	13.010.911	12.463.479	100	-4,2

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%)	Değişim (%)
8408	Sıkıştırılmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	1.094.746	1.051.157	1.145.277	17,6	9
8703	Otomobiller	286.741	262.701	795.544	12,2	202,8
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	1.021.230	909.625	525.605	8,1	-42,2
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	99.090	146.034	197.343	3	35,1
8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	55.155	87.472	184.676	2,8	111,1

8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	196.942	174.707	184.518	2,8	5,6
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	158.096	140.524	184.307	2,8	31,2
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	30.801	60.198	100.982	1,5	67,7
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	9.330	20.042	88.237	1,4	340,3
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	136.334	102.310	85.498	1,3	-16,4
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	25.274	31.258	67.785	1	116,9
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	50.418	70.594	65.510	1	-7,2
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	38.389	55.819	58.031	0,9	4
8427	Forkliftler; kaldırma ve elleştirme tertibatı olan diğer yük arabaları	20.049	37.062	55.766	0,9	50,5
3206	Diğer boyayıcı maddeler , lüminofor olarak kullanılan inorganik ürünler	49.955	55.445	52.730	0,8	-4,9
Toplam İthalat		5.558.182	5.903.944	6.523.049	100	10,5

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

BİRLEŞİK KRALLIK MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI

Dış Ticaret

International Trade Center (Trademap) verilerine göre 2023 yılı Birleşik Krallık meyve sebze mamulleri ihracatı 10,5 milyar dolar, meyve sebze mamulleri ithalatı 14,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.¹

¹ 07, 08, 20 ve 22 faslında kullanılan gtip pozisyonları: 071010, 071021, 071022, 071029, 071030, 071040, 071080, 071090, 071140, 071151, 071159, 071190, 071220, 071230, 071231, 071232, 071233, 071239, 071290, 081110, 081120, 081190, 081210, 081290, 081400, 200110, 200190, 200210, 200290, 200310, 200320, 200390, 200410, 200510, 200520, 200540, 200551, 200559, 200560, 200570, 200580, 200591, 200599, 200600, 200710, 200791, 200799, 200820, 200830, 200840, 200850, 200860, 200870, 200880, 200891, 200893, 200897, 200899, 200911, 200912, 200919, 200920, 200921, 200929, 200930, 200931, 200939, 200941, 200949, 200950, 200961, 200969, 200971, 200979, 210320, 220110, 220190, 220210, 220290, 220300, 220410, 220421, 220429, 220430, 220510, 220590, 220600, 220710, 220720, 220820, 220830, 220860, 220870, 220890, 220900

1000 USD	2019	2020	2021	2022	2023	Değişim (%)
İhracat	9.951.834	8.231.922	9.476.905	11.055.100	10.465.436	-5,3
İthalat	11.593.537	11.442.710	11.830.708	14.062.145	14.670.744	4,3
Hacim	21.545.371	19.674.632	21.307.613	25.117.245	25.136.180	0,1
Denge	-1.641.703	-3.210.788	-2.353.803	-3.007.045	-4.205.308	39,8

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülkeler	2021	2022	2023	Değişim	Pay
1	ABD	1.557.049	1.754.057	1.700.915	-3,0%	16,3%
2	Fransa	717.569	813.276	817.839	0,6%	7,8%
3	İrlanda	685.754	700.177	785.790	12,2%	7,5%
4	Singapur	376.570	489.110	573.312	17,2%	5,5%
5	Tayvan	342.867	420.846	444.697	5,7%	4,2%
6	Hollanda	349.428	420.941	399.815	-5,0%	3,8%
7	Almanya	293.325	357.276	368.506	3,1%	3,5%
8	Çin	336.883	336.652	334.163	-0,7%	3,2%
9	İspanya	223.691	279.757	292.934	4,7%	2,8%
10	Hindistan	206.245	355.874	282.375	-20,7%	2,7%
11	Japonya	226.544	277.957	279.042	0,4%	2,7%
12	Belçika	178.369	228.754	248.908	8,8%	2,4%
13	Hong Kong, Çin	274.906	251.999	243.659	-3,3%	2,3%
14	Birleşik Arap Emirlikleri	155.867	243.623	210.990	-13,4%	2,0%
15	Avustralya	237.449	271.089	204.713	-24,5%	2,0%
19	Türkiye	96.518	143.087	174.974	22,3%	1,7%
	Toplam	9.476.905	11.055.100	10.465.436	-5,3%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İhracatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$)

GTIP	Ürün Grubu	2021	2022	2023	Değişim	Pay
220830	Viskiler	6.380.918	7.876.860	7.165.248	-9,0%	68,5%
220210	Sular (Mineral Sular Ve Gazlı Sular Dahil) (İlave Şeker Veya Diğer Tatlandırıcı Maddeler Katılmış Ve Aromalandırılmış)	553.792	517.767	589.481	13,9%	5,6%
220300	Malttan Üretilen Biralalar	568.241	602.131	577.850	-4,0%	5,5%
220421	Taze Üzüm Şarapları (Köpüklü Şaraplar Hariç) Ve Fermantasyonu Alkol İlavesi İle Önlenmiş Veya Durdurulmuş Üzüm Şırası..	575.578	589.685	513.716	-12,9%	4,9%
220890	Diğer Alkollü İçecekler	164.448	193.135	250.651	29,8%	2,4%
220710	Alkol Derecesi Hacim İtibariyle % 80 Veya Daha Fazla Olan Tağyir (Denatüre) Edilmemiş Etil Alkol	125.080	195.817	236.371	20,7%	2,3%
220870	Likörler Ve Kordiyaller	224.313	207.696	228.985	10,3%	2,2%
200520	Patates (Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmamış)	159.908	137.272	126.252	-8,0%	1,2%
220410	Köpüklü Şaraplar (Taze Üzümden)	53.468	75.755	97.139	28,2%	0,9%
220860	Votka	55.531	75.082	62.589	-16,6%	0,6%
200410	Patatesler; Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmuş	38.269	44.312	56.347	27,2%	0,5%
	Toplam MSM İhracatı	9.476.905	11.055.100	10.465.436	-5,3%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

	Ülkeler	2021	2022	2023	Değişim	Pay
1	Fransa	2.337.029	2.601.760	2.743.179	5,4%	18,7%
2	İtalya	1.682.378	2.104.015	2.287.268	8,7%	15,6%
3	Hollanda	1.137.255	1.151.080	1.107.967	-3,7%	7,6%
4	Belçika	1.046.848	879.675	1.082.983	23,1%	7,4%
5	İspanya	878.943	1.006.966	1.048.651	4,1%	7,1%
6	ABD	535.947	883.496	930.472	5,3%	6,3%
7	İrlanda	459.535	607.792	672.283	10,6%	4,6%
8	Brezilya	62.828	636.383	509.027	-20,0%	3,5%
9	Almanya	399.109	384.691	414.941	7,9%	2,8%
10	Yeni Zelanda	303.725	304.595	346.328	13,7%	2,4%
11	Polonya	193.510	313.376	332.002	5,9%	2,3%
12	Portekiz	220.452	251.706	294.644	17,1%	2,0%
13	Avustralya	351.286	368.940	288.161	-21,9%	2,0%
14	Şili	277.559	267.221	223.310	-16,4%	1,5%
15	Güney Afrika	217.357	240.782	221.933	-7,8%	1,5%
17	Türkiye	143.847	167.825	186.117	10,9%	1,3%
	Toplam	11.830.708	14.062.145	14.670.744	4,3%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$)

GTIP	Ürün Grupları	2021	2022	2023	Değişim	Pay
220421	Taze üzüm şarapları (köpüklü şaraplar hariç) ve fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş üzüm şırası; muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar	2.949.481	3.091.494	3.087.565	-0,1%	21,0%
220410	Köpüklü şaraplar (taze üzümünden)	1.000.294	1.263.926	1.320.549	4,5%	9,0%
200410	Patatesler; Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmuş	493.392	960.179	1.257.263	30,9%	8,6%
220710	Alkol Derecesi Hacim İtibariyle % 80 Veya Daha Fazla Olan Tağyir (Denatüre) Edilmemiş Etil Alkol	466.488	918.780	834.794	-9,1%	5,7%
220210	Sular (Mineral Sular Ve Gazlı Sular Dahil) (İlave Şeker Veya Diğer Tatlandırıcı Maddeler Katılmış Ve Aromalandırılmış)	552.202	809.012	818.041	1,1%	5,6%
220300	Malttan Üretilen Biralara	664.724	581.437	591.606	1,7%	4,0%
220429	Taze Üzüm Şarapları (Köpüklü Şaraplar Hariç) Ve Fermantasyonu Alkol İlavesi İle Önlenmiş Veya Durdurulmuş Üzüm Şırası	668.121	659.693	588.608	-10,8%	4,0%
200210	Domatesler (Tüm Veya Parça Halinde); Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş	277.945	363.114	390.403	7,5%	2,7%
200290	Domatesler (Tüm Veya Parça Halinde Olmayan); Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş	190.890	302.999	372.600	23,0%	2,5%
220870	Likörler Ve Kordiyaller	279.349	276.747	286.350	3,5%	2,0%
210320	Domates Ketçapı Ve Diğer Domates Sosları	226.772	221.287	281.291	27,1%	1,9%
	Toplam MSM İhracatı	11.830.708	14.062.145	14.670.744	4,3%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a MSM İhracatı (\$)

Ürün Grubu	2022	2023	Değişim	Pay
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	27.703.246	32.112.150	5,8%	20,8%
SULAR.BUZ VE KAR	15.220.294	17.514.462	2,8%	11,4%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	19.371.458	16.644.943	-21,1%	10,8%
DONDURULMUŞ SEBZELER	14.633.086	15.843.353	2,6%	10,3%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	4.418.350	7.809.543	30,3%	5,1%
DOMATES KONSERVELERİ	5.660.233	6.214.631	-4,7%	4,0%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	9.223.497	5.942.083	-38,9%	3,9%
ELMA SULARI	4.397.053	5.773.621	19,5%	3,7%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	4.547.522	5.615.951	11,5%	3,6%
DONDURULMUŞ MEYVELER	5.193.865	5.545.089	-2,4%	3,6%
DOMATES SALÇASI	2.289.425	5.487.271	107,5%	3,6%
BİRA	3.693.713	4.484.800	5,6%	2,9%
KAYISI KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	2.103.093	4.034.749	68,2%	2,6%
DİĞER MEYVA SULARI	3.430.017	3.879.446	-3,9%	2,5%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	2.686.578	3.042.167	1,7%	2,0%
KURUTULMUŞ SEBZELER	2.018.351	1.934.504	-8,0%	1,3%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ>=80)	342.745	1.893.771	-30,1%	1,2%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	1.137.010	1.855.935	59,5%	1,2%
ŞARAP	1.270.668	1.503.115	-6,4%	1,0%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ<80)	1.609.736	1.403.245	-38,7%	0,9%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	828.593	1.294.102	48,2%	0,8%
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLÜ .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	1.118.935	1.044.326	-10,9%	0,7%
ÇİLEK KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	1.395.355	1.015.776	-30,0%	0,7%
TURUNÇGİL SULARI	683.682	766.686	3,3%	0,5%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	447.414	387.839	-51,7%	0,3%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	142.287	336.214	94,2%	0,2%
SİRKE	250.675	332.361	7,2%	0,2%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	121.355	125.623	-22,9%	0,1%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	109.879	116.630	6,1%	0,1%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	9.601	113.490	630,2%	0,1%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	69.765	67.380	-6,9%	0,0%
DOMATES SUYU	40.102	53.295	13,7%	0,0%
ÜZÜM SUYU	16.564	41.490	150,5%	0,0%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	10.695	11.762	1,6%	0,0%
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	43.107	11.574	-73,1%	0,0%
MANTAR.DOMALAN KONSERVELERİ	38.219	7.151	-87,8%	0,0%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	68.178	6.302	-90,8%	0,0%
ANANAS SUYU	4.550	5.013	-59,8%	0,0%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ MEYVELER	48	23	-53,2%	0,0%
VERMUT VE DİĞER ALKOLLÜ İÇKİLER	1.753	0	-100,0%	0,0%
TOPLAM	136.350.699	154.271.866	13,1%	100,0%

Kaynak: TİM

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER²

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Birleşik Krallık'ta fikri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili konular "Copyright, Designs and Patents Act 1988" ve "Copyright and Related Rights Regulations 2003 (SI 2003/2498)", "Patents Act 1977" ve "Trade Marks Act 1994 (Registered Trade Marks)" mevzuatı ile düzenlenmiştir. 2004 yılında çıkartılan Patent Yasası ile 2000 tarihli "Avrupa Patent Anlaşması (European Patent Convention)" arasında uyum sağlanmıştır.

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları konusunda yetkili kurum Intellectual Property Office'tir.

Birleşik Krallık'ta patent başvurusu yapabilmek için buluşun yeni olması, yeni bir aşama içermesi, sınai ve ticari açıdan uygun olması gerekmektedir. Birleşik Krallık'ta geçerli bir patente sahip olabilmek için başvuru sahibinin bir patent tarifnamesi hazırlaması ve Birleşik Krallık Fikri Mülkiyet Kurumu'na (www.ipo.gov.uk) başvurması gerekmektedir. Patentin diğer Avrupa ülkelerinde de geçerli olması için Avrupa Patent Ofisine veya tüm dünyayı kapsamaması için ise Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'na başvurulması gerekmektedir.

Birleşik Krallık'ta ticari markanın kaydedilebileceği 45 ticari aktivite sınıfı bulunmaktadır. Ticari markanın kaydının maliyeti yaklaşık 200 £ düzeyindedir (İlave olarak belirlenecek her bir ticari aktivite sınıfı için ayrıca 50 £ eklenmektedir.). Ücretlere ve başvuru/değişiklik formlarına ilişkin detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees/trade-markforms-and-fees>) bağlantısından ulaşılabilir. Ticari markanın onaylanması herhangi bir sorun olmadığı takdirde yaklaşık 2 ayı bulmaktadır. Ticari markalarla beraber kullanılan ® sembolü beraber kullanıldığı ticari markanın Patent Ofisi'ne kayıtlı olduğunu; ticari markanın yanında kullanılan A™ sembolü ise markanın kayıtlı olmadığını ancak bir marka olarak kullanıldığını göstermektedir. Birleşik Krallık'ta Patent Ofisi'ne kayıtlı olmayan bir ticari markayı kayıtlıymış gibi göstermek suç kabul edilmektedir. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgi için "Ticari Marka Avukatları Enstitüsü'ne (www.itma.org.uk) başvurulabilir.

1988 tarihli "The Copyright, Designs ve Patents Act – Telif Hakkı, Tasarım ve Patent Yasası" ile düzenlenen telif hakları için (www.ipo.gov.uk/copy.htm) adresinden ayrıntılı

² Bu bölümdeki veriler ve bilgiler T.C. Ticaret Bakanlığı ülke raporlarından alınmıştır.

bilgiye ulaşabilirsiniz. 'Copyright' uygulaması yazılı eserler, müzik eserleri, artistik ve sanatsal eserler, bilgisayar programları ve veri tabanlarına ilişkin olarak, bu eserleri yaratanlara eserle ilgili hak sahipliliği getirmektedir.

Dağıtım Kanalları

Birleşik Krallık'ta firmalarının tamamına kendilerinin sahip olduğu şubelerden, bağımsız ticaret firmalarına kadar her türlü dağıtım kanalı mevcuttur. Dağıtım kanalının seçimi satılacak olan ürünün özelliklerine göre değişmektedir. Diğer taraftan e-ticaret son yıllarda çok yaygınlaşmış olup, e-ticaretin payı her geçen gün artmaktadır.

Distribütörlerin kullanımı acentelere göre daha yaygındır. Bazen firmalar farklı bölgelerde farklı distribütörler ile çalışmayı tercih edebilmektedir. Acente, distribütör ve ana firma arasındaki yasal ilişkiler çoğunlukla AB yasalarına benzer şekilde düzenlenmiştir. Firmalarımızın dağıtım kanalını seçerken satış sonrası destek, müşterilerinin coğrafi konumları, kanal üzerinde istedikleri kontrol oranı, finansal ve tanıtım desteği gibi konuları göz önünde bulundurmaları faydalı olacaktır.

Tüketici Tercihleri

Ulusal İstatistik Ofisi (Office for National Statistics - ONS) tarafından yayınlanan son verilerine göre; 2022 yılı 3. Çeyrek (Temmuz-Eylül) döneminde tüketici harcamalarındaki yurtiçi büyüme, 2021 2. çeyrek dönemine kıyasla %1,1 azalmışken, 2021 3. çeyrek dönemine kıyasla ise %1 artmıştır. Bu düşüşteki en büyük etken %38 oranında azalan net turizm gelirinden kaynaklanmaktadır.

En son 18.07.2022 tarihinde yayınlanan Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre; Birleşik Krallık'ta haftalık ortalama hane halkı harcaması, 2020 de biten mali yılda 587,90 sterlin iken, 2021'de biten mali yılda %18 düşüş ile 481,50 Sterlin olarak kaydedilmiştir.

Hane halkı harcamalarının dağılımı aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

- Ortalama olarak, en yüksek ondalık gelir diliminde yer alan ailelerin geliri, ortalama harcanabilir gelirleri en düşük ondalık dilimdekilere göre yaklaşık 11 kat daha yüksek olmasına rağmen, en düşük ondalık dilimdekilere göre sadece dört kat daha fazla harcama yapmıştır. Bu

nedenle en yüksek ondalık gelir diliminde yer alan ailelerin tasarruf etme konusunda daha fazla imkânı olmuştur.

- Düşük gelire sahip haneler, yüksek gelirli olanlara göre orantılı olarak barınma, yiyecek ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlara daha fazla harcama yapmış; buna göre haftalık harcamalarının %54'ünü bu alanlarda harcarken, en yüksek ondalık gelir diliminde yer alanların aynı alanlardaki harcamaları %42'dir.

- En yüksek ondalık gelir diliminde yer alan haneler, rekreasyon, kültür, restoranlar ve oteller gibi ihtiyari alanlara en düşük gelir dilimindekilere göre neredeyse beş kat daha fazla harcama yapmıştır.

- 30 yaşın altındaki kişilerin geçim sağladığı aileler, diğer yaş gruplarına göre oransal olarak barınma ve yiyecek için %41 oranı ile daha fazla harcama yapmıştır ve düşük gelirlilerle birlikte, işgücü piyasası şoklarından en çok etkilenen gruplar arasındadır.

Deloitte tarafından yapılan araştırmaya göre 2021 yılı 4. çeyrek döneminde İngiltere'de tüketicilerin %25'inin gıda alışverişlerini on-line yaptığı tespit edilmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla on-line gıda alışverişinde %5'lik bir düşüş görülmüştür.5 Söz konusu düşüş, COVID-19 kısıtlamalarının büyük ölçüde kaldırılması ve tüketicilerin mağaza ve marketlere daha rahat gidebilmelerine bağlanmaktadır.

Pandeminin en etkili olduğu dönem olan 2020 yılının tüketici tercihleri üzerindeki etkileri ile ilgili olarak 19.000 kişi ve 27 ülke için PwC (Pricewaterhouse Coopers) tarafından yapılan "Global Consumer Insights Survey-2020" araştırması incelendiğinde; Birleşik Krallık tüketicilerinin tüketim alışkanlıklarında;

- Tüketici harcamalarının %43 azaldığı, kıyafet ve yiyecek hizmetleri ile ilgili harcamaların %60 ve sağlık ve güzellik harcamalarının %44 azaldığı,

- Katılanların %67'sinin video görüşme uygulamaları başta olmak üzere medya harcamalarının %59 artmış olduğu gözlemlenmiştir.

Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre, Birleşik Krallık'ta web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı 2021 yılında %30,7 oranında gerçekleşirken, 2022 yılında bu oran %26,5'e düşmüştür. Bu düşüşe rağmen, ülkenin dünyanın en gelişmiş e-ticaret pazarlarından birine sahip olduğu değerlendirilmektedir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

McKinsey's Sales&Marketing Practice tarafından hazırlanan Haziran 2020 tarihli “Perakendenin Yeniden Başlaması-Teknoloji Perakendenin Geleceğini Nasıl Şekillendirecek” (Rebooting Retail-How Technology Will Shape the Future of Retail) adlı yakın tarihli raporda, Birleşik Krallık’ın online alışverişte diğer batılı ülkelerden daha ileride olduğunu ve tüketicilerin %20’sinin tamamen ya da çoğunlukla online alışveriş yaptıklarını göstermektedir. Perakende marjlarının 2013’ten bu yana; rekabet, çok kanallı operasyon maliyetleri, azalan alan maliyeti ve işgücü maliyetlerinin artması gibi sebeplerle neredeyse %2 oranında düştüğünü, bu nedenle teknolojinin İngiliz perakendeciler için satış yapmak ve kârlı kalmak için stratejik bir zorunluluk olduğunu ortaya koymuştur. (Rapor, Covid-19 krizinden önceki veriler esas alınarak hazırlanmıştır.) Söz konusu raporda başarılı perakende firmaları için otomasyonun stratejik bir zorunluluk olduğu ve ayrıca yarının başarılı perakendecilerinin bir yol haritası oluşturmaları gerektiği de açıklanmıştır.

Bunun dışında, “gov.uk” resmi web sayfasında (<https://www.gov.uk/>) girişimcilerin işletmelerini büyütmek ve satışlarını artırmaları konusunda genel bilgiler içeren bir rehber yer almaktadır. Söz konusu resmi rehberde; eski müşterileri geri kazanma, satış kayıtlarının doğru tutulması, satışların, nakit akışının, karlılığın ve fiyatların gözden geçirilmesi gibi işletmelerin satışlarının artırılmasına yardımcı olacak önerilere yer verilmiştir.

Kamu İhaleleri

İngiliz hükümeti tarafından 2020 yılı bütçesinde; parlamento süresinin sonunda, kamu sektörü net yatırımının son 40 yılda ortalama olarak üç katına çıkacağı, Birleşik Krallık genelinde 2024- 25 yılına kadar karayolları, demiryolları, iletişim, okullar, hastaneler ve elektrik şebekeleri için toplamda 640 milyar sterlin brüt sermaye yatırımı sağlanacağı açıklanmıştır. Hükümet tarafından 2020 yılı bütçesinde duyurulan “Ulusal Altyapı Stratejisi-National Infrastructure Strategy”9 25.11.2020 tarihinde yayınlanmıştır. Planda öne çıkan başlıklar, ekonomik büyümeyi ve üretimi desteklemek; 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefini gerçekleştirmek, özel yatırımları desteklemek ve alt yapı projelerinin geliştirilerek tüm ülkeye ulaştırılmasının sağlanmasıdır. Ülkede altyapı yatırımlarının yatırım ve finansmanını

sağlamak için, kamu ve özel sektör yatırımlarının her ikisinin de bulunduğu karma bir model kullanılmaktadır. Buna karayolları ve demiryolu altyapısı ile okullar ve hastaneler gibi sosyal altyapı yatırımları da dahildir. Bütçe 2018'de hükümet artık mevcut Özel Finans Girişimi (PFI) modeli olan Özel Finans 2'yi (PF2) kullanmayacağını açıklamış, ancak özel yatırımları başka yollarla desteklemeye devam edeceklerini açıklamıştır. PFI projeleri, kamu sektörü tarafından belirlenen niteliklere uygun olarak, projenin ömrü boyunca özel sektör tarafından tasarlanması, inşası, finansmanı ve işletilmesi (design, build or refurbish, finance and operate - DBFO) şeklinde kurulmakta ve projenin sona erdiği tarihte, esas kontratın maddelerine uygun olacak şekilde mülkiyet/sahiplik, kamu sektörüne veya özel sektöre geçmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan 10.000 sterlin ve üzerindeki ihalelere (<https://www.contractsfinder.service.gov.uk/Search/Results>) bağlantısından arama yaparak ulaşılması mümkündür. Ayrıca kamu alımlarında yetkili kurum olan Crown Commercial Service'in gelecek satın alım ilanları (<https://www.crowncommercial.gov.uk/agreements/upcoming>) bağlantısında yer almaktadır.

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

İş Kültürü

Birleşik Krallık iş kültüründe zamanlama ve planlamaya çok önem verilmektedir. Randevular uzun zaman öncesinde belirlenmekte, son dakika toplantı talepleri ya da habersiz ziyaretler hoş karşılanmamaktadır. Bu çerçevede, katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesi ayrıca birden fazla katılımcı olması durumunda tüm katılımcıların bilgilendirilmesi beklenmektedir. Toplantıya katılmayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir. İş dünyasında ırk, cinsiyet ve yaş ayrımcılığı yapılmamasına çok önem verilmekte olup, iş başvurularında yaş, cinsiyet ve fotoğraf yer almamaktadır.

Para Kullanımı

Nakit kullanımı son 10 yılda hızla azalırken banka kartı ile ödeme artmış olup en fazla ödeme işlemi banka kartı ile yapılmaktadır. Banka kartı ödemelerini sırasıyla nakit ödeme, ödeme talimatı, banka ödemeleri ve kredi kartları takip etmektedir. Temassız kart ödemeleri önemli oranda artış göstermektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Birleşik Krallık'a seyahatte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için önceden vize almaları gerekmektedir. Vize türü seyahat amacına göre değişmektedir. Tüm vize türlerine ilişkin bilgiye Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı'nın internet sitesindeki (<https://www.gov.uk/government/organisations/uk-visas-and-immigration>) bağlantısından bilgi edinilebilir. Birleşik Krallık İstanbul Konsolosluluğu'nun iletişim bilgileri için (<https://www.gov.uk/world/organisations/british-consulate-general-istanbul>) sayfasını ziyaret edebilirsiniz. Ayrıca şirket kurmak için Birleşik Krallık'a gelecek kişilerin yatırımcı vizesi almaları gerekmektedir.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Birleşik Krallık'ta resmi tatil günleri İskoçya, Kuzey İrlanda, İngiltere ve Galler için farklılık göstermektedir. Tatil günleri yıldan yıla değişmektedir. Detaylı bilgi için <https://www.gov.uk/bank-holidays> ziyaret edebilirsiniz.

Yerel Saat

Birleşik Krallık, kış döneminde GMT (Greenwich Mean Time) saat diliminde yer almaktadır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. Yaz saati her yıl mart ayının son pazar günü başlar. Saatler 2:00'dan 3:00'a ayarlanır. Kış saati her yıl ekim ayının son pazar günü başlar. Saatler 3:00'dan 2:00'a ayarlanır

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALAR

Dış Ticaret Mevzuatı

Birleşik Krallık 31.12.2020 tarihinde kesin olarak Avrupa Birliği'nden ayrılmış ve sonraki dönem için Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği arasında 24.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma, ikili ticarete sıfır gümrük tarifesi öngörmektedir. Yeni anlaşma metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir: (https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948119/EU-UK_Trade_and_Cooperation_Agreement_24.12.2020.pdf) Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında 29.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma ile Gümrük Birliği'nin getirmiş

olduğu kazanımlar korunmuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Anlaşmanın metnine ve yeni anlaşma sonrası firmalarımızın gümrük ve vergi konularında ticarete karşılaştıkları sorularla ilgili olarak Ticaret Bakanlığımızın (<https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/brexit-ve-birlesik-krallik-sta>)web sayfasından bilgi edinmeleri mümkündür.

İthalat Rejimi

Öte yandan, bazı temel gıda ürünlerinin (buğday, arpa, pirinç, un, tuz, şeker) ithalatı, piyasadaki arzı, talep ve fiyat istikrarının korunması amacıyla özel mevzuat kapsamında düzenlenmiştir. Bu çerçevede, söz konusu ürünlerin ithalatı devlet tarafından da yapılabilmektedir. (Act on Stabilization of Supply, Demand, Prices for Staple Food)

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1) Gözetim Rejimi: Çelik ve alüminyum gibi bazı malların ithalatı zaman zaman, ithalat öncesi gözetim tedbirine tabi olabilmektedir.

2) Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İlgili başvuru formuna, (<https://www.gov.uk/government/publications/agrim-import-licence-application-form-for-agricultural-products>) linkinden ulaşılacağı gibi konuyla ilgili detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/guidance/the-trader-sguide-to-importing-and-exporting-certain-agricultural-goods>) adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

3) İthalat Yetkilendirmesi: Ana başlıklarıyla aşağıda yer alan malların ithalatı için lisans almak gerekmektedir:

- Hayvanlar, Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Ağaç ve Ağaç Ürünleri
- İlaç ve İnsanlara Uygulanacak Doku ve Hücreler

- Kimyasallar ve Atıklar
- Silahlar

Söz konusu lisans uygulamalarına ilişkin detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/starting-toimport/import-licences-and-certificates>)adresinden ulaşmak mümkündür.

İhracat Rejimi

İthalatta olduğu gibi üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır. Diğer taraftan, bazı spesifik ürünlerin ihracatı için, ihracı kısıtlanmış ürünlerin veya bazı hizmetlerin yurtdışına satışı için ihracat lisansına başvurulması gerekmektedir. Bunlar:

- Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler
- Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Tıbbi Cihazlar ve Tarım Makinaları
- Elmaslar ve Sanat Eserleri
- Kimyasallar, İlaçlar ve Atıklar
- Ozon Tüketen Maddeler ve F Gazları
- Radyoaktif Maddeler
- Ateşli Silahlar ve Cephaneleri
- Askeri Malzeme, Hizmet ve Teknolojileri
- Yaptırıma Konu Ürünler

• Uluslararası Ticaret Sekreterliği (Department for International Trade) tarafından verilen izin, sertifika veya yetki alınmasını gerektiren bazı mallar ile ilgili istisnalar da bulunmaktadır.

Detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/starting-to-export/licences>) adresi üzerinden ulaşılması mümkündür.

Gümrük Vergileri ve Diğer Vergiler

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan anlaşma ile gümrük birliği kuralları aynı şekilde devam etmektedir. Buna göre anlaşmada yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır. Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde yürüyen ikili ticaret bilahare Birleşik Krallık'ın AB'den çıkması sonucunda tesis edilen Birleşik Krallık-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Buna göre, menşe beyanı ile Birleşik Krallık'a ihraç edilen sanayi ürünleri gümrük vergisinden muaftır. Çoğu tarım ürünlerinde ise, aynı anlaşma gereği tercihli (indirimli) gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır. Güncel gümrük vergisi oranlarına, ithalat aşamasında gerekli olabilecek belgelere ve ürünün tabi olduğu mevzuat hakkında detaylı bilgiye (UK Trade Tariff- <https://www.gov.uk/trade-tariff>) ve (<https://www.get-rules-tariffs-trade-with-uk.service.gov.uk/search/grouped/country/tr/>) sayfalarından erişilmesi mümkündür.

Birleşik Krallık ile iş yapacak iş adamlarımızın bilmesi gereken önemli konulardan biri ülke içerisinde uygulanan vergilerdir. Temel olarak ülkede uygulanan vergiler üç ana başlık altında incelenebilir:

- **Katma Değer Vergisi:** Ülkede uygulanmakta olan standart katma değer vergisi (KDV) oranı %20'dir. Pek çok gıda ürünü, çoğu toplu taşıma araçlarında, 14 yaşına kadar olan çocuk 5/24 T.C. Ticaret Bakanlığı, 2023 kıyafetlerinde ve ihracat ürünlerinde KDV uygulanmazken bazı enerji ve yakıt ürünlerine %5 oranında KDV uygulanmaktadır. Diğer taraftan, sigortacılık, eğitim, finans ve sağlık hizmetleri KDV'den muaftır. Ülkede petrol, tütün ve alkol ürünlerine uygulanmakta olan özel tüketim vergisi oranları Avrupa'nın en yüksek oranlarıdır.

- **Gelir Vergisi:** Birleşik Krallık'ta uygulanan gelir vergisi oranları üç dilim üzerinden hesaplanmaktadır. Buna göre, 12.570 sterline kadar olan gelirler vergiden muaf iken; 12.571-50.270 sterlin arası %20, 50.271 – 150.000 sterlin arası %40 ve 150.000 sterlin ve üzeri için %45 gelir vergisi alınmaktadır.

- **Kurumlar Vergisi:** Son olarak, kurumlar vergisi oranı 2007'den bu yana aşamalı olarak %30 seviyesinden aşağı çekilmiştir. Kurumlar vergisi oranı son olarak 2018 yılı Nisan ayında %20'den %19'a düşürülmüş ve sonraki yıllarda bu oran devam ettirilmiştir. Diğer taraftan, 2023 Nisan ayından itibaren, karı 50.000 sterlinin üzerinde olan firmalar için bu oranın %25 olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Kurumlar vergisi şirketin karı üzerinden hesaplanmaktadır.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasını takiben 31.12.2020 tarihinden sonra işletmelerin Birleşik Krallık ürün standardına uygunluk belgesi almak için "belirlenen standartlar"ı (designated standards)" esas alması gerekmektedir. Belirlenen standartlara göre işletmelerin karşılaması gereken temel yasal zorunluluklar AB'den farklı değildir. AB yasasına uygunluk

karinesi sağlayan uyumlaştırılmış standartlar, işletmeler için aynı zamanda Birleşik Krallık için belirlenen standartlar haline gelmiştir. Ürün standartları ile ilgili detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/guidance/designated-standards>) linkinden ulaşılabilmektedir. Birleşik Krallık'ta sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar harie, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir. Ayrıca, Brexit ile birlikte ürünlerin zerine UK Conformity Assessed (UKCA) işaretinin koyulması yasal bir zorunluluk haline getirilmiş olup, daha öncesinde kullanılan 'CE' işaretinin 31.12.2024 tarihine kadar kabul edileceği bilinmektedir. Birleşik Krallık'ın standart uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda yer alan kaynaklardan bilgi almak mümkündür: - UKCA-<https://www.gov.uk/guidance/using-the-ukca-marking> - Office for Product Safety&Standards-<https://www.gov.uk/government/organisations/office-forproduct-safety-and-standards> - İthalat Kontrolü-<https://www.gov.uk/guidance/import-controls> - Test Etme, Muayene ve Belgelendirme British Standards Institution (BSI)-<https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi/>

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Birleşik Krallık'ta tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB lkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

- Products Labelling Regulation <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

- Kimyasal rnler: <https://www.hse.gov.uk/chemical-classification/labelling-packaging/index.htm>

- Gıda rnleri: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

Birleşik Krallık'ta ürünün menşei, ağırlığı, boyutları, kimyasal bileşenleri ve tehlike içerdiği muhtemel durumlar hakkında bilginin perakende satışa sunulan ürünlerde yer alması

gerekmektedir. Eğer rn etiketlenemiyor ise o zaman söz konusu bilginin ambalaj ve/veya

kullanma kılavuzu gibi basılı olarak bulundurulması gerekmektedir. İngiliz l biriminin

Avrupa'dan farklı olması nedeniyle giyim eşyalarındaki etiketlerde bu durumun göz önüne

alınması faydalı olacaktır. Birleşik Krallık'ta ölçü sistemleri açısından çift etiketleme yoğun

olarak kullanılmaktadır.

Birleşik Krallık için etiketleme ile ilgili kurallar zorunlu “Products Labelling Regulation”¹ içerisinde düzenlenmiştir. Belirlenen standartlara uygun etiketleme hem tüketiciler tarafından olumlu karşılanmakta hem de pazarlama da bir araç olarak kullanılmaktadır.

Buna ek olarak ürünün çevre dostu olduğunu belirten “Eco-label” kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çevre dostu ürünlere yönelik talebin artması ve kişilerin çevre konusunda gittikçe daha dikkatli hale gelmesi söz konusu etiketin kullanımını artırmaktadır.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır. Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir. Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: (<https://teknikengel.gov.tr>) Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak

aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Ülkemizde de geçerli olan şirket türlerine benzer olan, aşağıdaki şirket türlerinden birisi ile Birleşik Krallık'ta iş yapmak mümkündür.

Gerçek Kişi Tacirler

1 - Gerçek Kişi Tacirler (Sole Trader): Kuruluşu ve işleyişi basittir. Tek başına işin sahibidir. Kârzarar ve tüm borçlara karşı kişisel sorumlu olunur. Gelir İdaresi'ne (HMRC) serbest meslek kaydı yaptırmak yeterlidir. Gelir vergisi mükellefidir.

2- Adi Ortaklık (Ordinary Partnership): Birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Ortakların her biri borçlara karşı tam sorumludur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

3- Sınırlı Ortaklık (Limited Partnership): Aralarında en az biri sınırlı biri genel olmak üzere birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Yönetimde yer almamış olmak ve para çekmemiş olmak kaydıyla, ortaklar borçlara karşı taahhüt ettiği sermaye kadar sorumlu olunur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ayrıca, ortaklığın Companies House'a kayıt ettirilmesi zorunludur. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

4- Sınırlı Sorumlu Ortaklık (Limited Liability Partnership, LLP): En az iki tayin edilmiş (ilave görev ve sorumluluk yüklenmiş) ortak bulunmalıdır. Nispeten daha az kişisel risk alınmaktadır. Borçlara karşı şahıslar değil, ortaklık sorumludur. Kuruluşu, limited şirket gibi olduğundan, diğer ortaklık türlerine göre kısmen daha karmaşıktır. Ortak şahısların Gelir İdaresi'ne, ortaklığın ise Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekmektedir. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

Tüzel Kişi Tacirler

1- Limited Şirket (Private Limited Company): Üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarda sınırlıdır. Şirket adına malvarlığı edinilebilir, kişilerden bağımsızdır. En az bir şirket direktörü ve bir şirket yazmanı atanması gereklidir. Bunlar şahıs

olabilecekleri gibi tüzel kişiler de olabilirler. Şirketin Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir. Şirket kuruluşu için gerekli işlemleri şahıslar kendileri yapabilecekleri gibi, şirket kuruluş firmaları (company formation agents) veya ticari konularla ilgili avukatlar da yapabilir.

2- Anonim Ltd. Şti. (Public Limited Company-Plc): Şirketin hisseleri menkul kıymetler borsası aracılığıyla halka satılmak üzere sunulur ve üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarla sınırlıdır. En az iki üyesi ve iki direktörü bulunması ve şirket sekreterinin kanunla belirlenmiş niteliklere sahip bir kişi olması ve Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir.

3- Garanti ile Sınırlanan Şti. (Limited by Guarantee): Üyelerin sorumluluğu, eğer tasfiye edilmişse, şirketin aktiflerine katmayı kabul ettikleri miktarla sınırlıdır.

4- Özel Sınırsız Şti. (Unlimited Company): Üyelerin sorumluluğunda sınır yoktur.

Şirket Kurma Prosedürü

Birleşik Krallık'ta faaliyette bulunan her yabancı şirketin kayıt yaptırması zorunlu olmamakla birlikte, Birleşik Krallık'ta şube veya iş yeri olarak fiziksel bir varlığı bulunan her yabancı şirketin, Companies House'a kayıt yaptırması gereklidir.

2009'da çıkan Yabancı Şirketler Düzenlemesi (Overseas Companies Regulations 2009) uyarınca, daha önce İş Yeri veya Şube olarak iki farklı şekilde kurulabilen yabancı şirketler, artık "Yabancı Şirketlerin Birleşik Krallık'taki İşletmesi" (Overseas Company opening a UK Establishment) olarak tek bir şekilde kayıt yaptırabilmektedir. Yabancı bir şirketin ticari faaliyette bulunmak üzere oluşturduğu işletmeyi, en geç bir ay içinde kendi ülkesindeki ana şirketin bilgileri ile birlikte başvurarak Companies House'a kayıt yaptırması gerekmektedir. İşletmenin yapısı ana şirketin kuruluş ve ortaklık yapısı ile aynıdır.

Şirket adı belirlemeden önce, çeşitli ticari ve telefon rehberlerinden veya Companies House'un ücretsiz bilgi servisinden yararlanılarak aynı isimde başka bir şirket olmadığını, İngiliz kanunlarınca şirket adıyla ilgili kısıtlayıcı hükümler bulunmadığının ve kayıtlı bir ticari marka ile aynı veya benzer olmadığını kontrol edilmesinde fayda vardır.

Limited şirket kuruluşu, Companies House'a şirket kaydı internet üzerinden 24 saat içerisinde 12 GBP karşılığında (<https://www.gov.uk/register-a-company-online>) bağlantısı üzerinden yapılabilmektedir. Bu kayıt şekli için, şirketin ismi ve kayıtlı adresi, şirket direktörleri ve yazmanlarının isim ve adresleri ve hissedarların detayları gibi bilgiler gereklidir.

İnternet üzerinden kayıt yapabilmek için aşağıda belirtilen iki belgenin, Companies House tarafından onaylanmış şablonlar kullanılarak hazırlanması gerekmektedir:

1. Memorandum of Association “Şirket Kuruluş Senedi”: Şirketin adı, kayıtlı ofis adresi ve konusu/faaliyet konusunu belirtir.

2. Articles of Association “Kuruluş Sözleşmesi”: Şirketin iç düzenlemelerini belirleyen belgedir. Şirket kaydı ayrıca IN01 formu kullanarak da yapılabilmektedir. Yukarıda anlatılan iki evrak ve IN01 Formu ile birlikte standart kayıt (8-10 gün) için 40 GBP, aynı gün kayıt için 100 GBP karşılığında yapılmaktadır.

3. Form IN01 (www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#IN01) Formda şirketin direktörü (company director), yazmanı (company secretary) ve kayıtlı ofis adresine dair bilgiler bulunur. Şirketin en az bir direktör bir de yazmanı olması gerekmektedir. Türkiye’de kurulu bir şirket Birleşik Krallık’ta işlerini Türkiye’deki firma adına yürütmek üzere bir şube veya işyeri açtığı takdirde; şube kuruluşundan itibaren 1 ay içerisinde aşağıda sıralanan belgeleri Companies House’a göndermek suretiyle şube kayıt işlemini yaptırmalıdır:

- OS IN01 Formu (www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#OSIN01)
- Ana Şirketin orijinal ana sözleşmesiyle birlikte İngilizceye çevrilmiş ve tasdik ettirilmiş İngilizce nüshası,
- Yetkili bir merci tarafından kontrol edilmiş ve tasdik edilmiş son yıla ait bilanço ve kârzarar tablosu,
- 20 GBP kayıt ücret

Sigorta

Birleşik Krallık’ta National Insurance (NI) adı verilen ulusal sigorta sistemi bulunmaktadır. Ulusal sigorta sistemi yetkili kurumu Gelir ve Gümrük İdaresi (HM Revenue and Customs)’dir. Çalışanların gelirlerine göre katkı payı ödedikleri sistem sağlık sigortası, işsizlik sigortası, doğum izni, engellilik yardımları ve emeklilik sistemini kapsamaktadır. Sigorta katkı payları 4 kategori altında toplanmaktadır: 21 - Sınıf 1 – Haftalık geliri 242 sterlin ve üzerinde olan ve emeklilik yaşı gelmemiş çalışanlar için işveren tarafından gelirden düşülerek ödenir. - Sınıf 1 A ve B: Çalışanların maliyet ve yardımları doğrudan işveren tarafından ödenir. - Sınıf 2 – Yıllık geliri 11.908 sterlinden fazla olan serbest meslek erbabı tarafından ödenir. - Sınıf 3 – Gönüllü katılım, genellikle sigorta süresinde boşluk olmaması ya

da boşlukların doldurulması için ödenir. - Sınıf 4- Yıllık geliri 11.909 sterlinden fazla olan serbest meslek erbabı tarafından ödenir.

Bankacılık Mevzuatı

İngiliz Merkez Bankası-Bank of England, parasal ve finansal istikrar sağlanması görevini yürütmektedir. Birleşik Krallık üç yüzden fazla bankası ve gelişmiş finans sistemi ile Avrupa'nın en büyük ve dünyanın dördüncü büyük bankacılık sistemine sahiptir. Bireysel bankacılık, ticari bankacılık ve yatırım bankacılığı en geniş hizmet sağlanan alanlardır. Birleşik Krallık'ın en büyük bankaları arasında Barclays, HSBC; Lloyds Banking Group (Bank of Scotland/Halifax); Royal Bank of Scotland Group (Natwest, Ulster Bank) sayılabilir. Genel olarak Birleşik Krallık'ta banka hesabı açılması için 18 yaşın üzerinde olunması, Birleşik Krallık veya AB'de ikamet edilmesi gerekmektedir. Kimlik belgeniz ile Birleşik Krallık'ta mevcut başka bir banka hesabınız olduğunu gösteren veya ikametgahınızı gösteren belgeler ile on-line ya da şubeden başvuru yaparak banka hesabı açılabilir. İş hesabı açacaklar için bu belgeler şirket temsilcisinden talep edilmektedir.

Banka kredilerinde en önemli husus kredi başvurusunda bulunan kişi ya da şirketin kredibilitesidir. Kişilerin geçmişte borçlarını süresinde ve tam olarak ödeyip ödemediği araştırılmaktadır ve bu durumların mevcudiyeti halinde kredi notu düşürülmektedir. Ticari kredilerde kredi tutarının belirlenmesinde işletmenin büyüklüğü, kredi amacı, geri ödeme şartları, amaç ile kredi tutarının dengeli olup olmadığı ve benzeri koşullar incelenmektedir. Krediler teminatlı ya da teminatsız kredi olarak ayrılmaktadır. Küçük işletmeler için standart işletme kredileri 1.000£ - 25.000£ arasında değişmekte, yaklaşık %7-8 faiz ile 1 ila 10 yıl geri ödemeli olarak düzenlenmektedir.

Vizeler

Turist veya öğrenci vizesi gibi vizelerle Birleşik Krallık'ta şirket kurulması kanunen mümkün değildir. Ancak, "investor" veya "sole representative" vizesi başvurularının sonuçlanmasının uzadığı durumlarda, bekleme sırasında alınacak kısa süreli diğer vizeler ile Birleşik Krallık'ta şirket kurma, ofis bulma ve kiralama gibi ticari faaliyetler gerçekleştirilebilir. Birleşik Krallık'ta iş kurma konusunda Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu'nda yatırımları teşvik etmekle görevli Department for International Trade temsilcileri ile görüşülmesinde fayda vardır.

Öte yandan, Birleşik Krallık vize değerlendirme süresi COVID-19 salgını ile birlikte 6-7 haftaya kadar uzamış olup, söz konusu aksaklıklar hâlihazırda devam etmektedir. Bu kapsamda, Birleşik Krallık'a fuar, iş görüşmesi ve benzeri sebeplerle seyahat edecek iş insanlarının söz konusu vize değerlendirme sürecini dikkate alarak planlama yapmalarında fayda görülmektedir.

Birleşik Krallık'ta firma kurmak isteyen kişi/kuruluşların faydalanabileceği vize türleri aşağıda özetlenmektedir.

1- Yeni İş Kurma Vizesi – (Start-Up Visa)

Yeni İş Kurma Vizesi, Birleşik Krallık'ta firma kurmak isteyen girişimcilere 2 yıl oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. 2 yılın sonunda aynı vize türünde uzatma başvurusu hakkı bulunmamakta ve yenilikçi iş vizesi (innovation visa) ya da farklı bir vize türüne geçiş yapılması gerekmektedir. Bu vize türünde yeni bir iş fikrinizin olması, kurulacak işin yenilikçi ve büyüme potansiyeli olması gerekmektedir ve iş planının Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından tanınan yetkili kurumlarca onaylanması gerekmektedir. Bu vize türünde halihazırda Birleşik Krallık'ta faaliyet gösteren bir firmaya yatırım yapılamaz. Yeni iş kurma vizesi (Start-up Visa) hakkında detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/start-up-visa>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

2- Yenilikçilik Vizesi (Innovator Visa)

Yenilikçilik Vizesi ile Birleşik Krallık'taki girişimcilere ilk etapta 3 yıl oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. 3 yılın sonunda aynı vize türünde uzatma başvurusu hakkı bulunmakta ve uzatma sayısına sınır getirilmemektedir. Ayrıca, 3 yılın sonunda sınırsız oturma izni alınması mümkündür. Bu vize türünde yeni bir iş fikrinizin olması, kurulacak işin yenilikçi ve büyüme potansiyeli olması, en az 50.000 sterlin yatırım yapılması ve iş planının Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından tanınan yetkili kurumlarca onaylanması gerekmektedir. Bu vize türünde halihazırda Birleşik Krallık'ta faaliyet gösteren bir firmaya yatırım yapılamaz. Yenilikçilik vizesi (Inovator Visa) hakkında detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/innovator-visa>) bağlantısından ulaşılması mümkündür.

3- Yatırımcı Vizesi (Tier 1 – Investor Visa)

Yatırımcı Vizesi (Tier 1), Birleşik Krallık'a yatırım yapmak isteyen kişilere ilk etapta azami 3 yıl ve 4 ay oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. Bu vizeye başvurulabilmesi için başvuru sahibinin veya başvuru sahibinin eşinin 2 milyon sterlin değerinde sermayeye sahip olması

gerekmektedir. Yatırımcı Vizesi (Tier 1) sahipleri, İngiliz devlet tahvili veya Birleşik Krallık'ta mukim faal şirketlerde hisse senedine 2 milyon sterlin ve üzeri yatırım yapma, eğitim görme, çalışma, 10 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 2 sene sonunda, 5 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 3 sene sonunda ve 2 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 5 sene sonunda kalıcı oturma başvurma ve aile üyelerini ülkeye getirme hakkına sahiptir. Bu vize türü ana faaliyet alanı gayrimenkul yatırımı ve yönetimi olan şirketlere yatırım yapılmasına izin vermemektedir. Gerekli koşulların sağlanması durumunda vize sahipleri 2 yıllık uzatma vizesi için başvuru yapma hakkına sahiptir. Yatırımcı Vizesi (Tier 1) hakkında detaylı bilgiye (<https://www.gov.uk/tier-1-investor>) bağlantısı üzerinden ulaşılması mümkündür. Tier 1 altında yer alan diğer vize türleri Exceptional Talent Visa ve Graduate Entrepreneur Visa hakkında detaylı bilgi (<https://www.gov.uk/tier-1-exceptional-talent>) ve (<https://www.gov.uk/tier-1-graduate-entrepreneur-visa>) bağlantılarında yer almaktadır.

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.

